

EaPGREEN

Partnership for Environment and Growth

This project is
funded by the EU

İş həcminin müəyyən edilməsi

Metyu Keşmor və Martin Smutni

Metyu Keşmor və Martin Smutni

BMT-nin Avropa üzrə iqtisadi komissiyasının
məsləhətçiləri

Bakı, 4-5 Aprel 2018-ci il

İş həcminin müəyyən edilməsi

İş həcminin müəyyən edilməsi əsnasında sonradan SEQ çərçivəsində nəzərdən keçirilməli olan inkişaf müdaxilələri və müvafiq ekologiya və sağlamlıq məsələləri müəyyən edilməlidir.

İş həcminin müəyyən edilməsi əsnasında həm də mümkün olduğu qədər aşağıdakılar müəyyən edilə bilər:

- Qiymətləndirmənin əhatə etdiyi ərazi və narahatlıq doğuran əsas istiqamətlər,
- Cəlb edilməli olan maraqlı tərəflər,
- Nəzərdən keçirilməli olan göstəricilər və məlumatlar

İş həcminin müəyyən edilməsinin əhəmiyyəti

- İş həcminin müəyyən edilməsi SEQ prosesinin səmərəsi üçün vacibdir – o, narahatlıq doğuran prioritet məsələləri müəyyən edir və nisbətən az əhəmiyyətli məsələləri seçib kənarlaşdırır.
- Prioritet məsələlər aşağıdakılar üçün əsas istinad mənbəyinə çevrilir:
 - Ekoloji məsələlərin planlaşdırma sənədinə daxil edilib edilmədiyinin/daxil edilməsi qaydasının yoxlanması;
 - Təklif olunan inkişafın (strategiyanın, məqsədlərin, tədbirlərin) müsbət və ya mənfi təsirlərinin qiymətləndirilməsi

Əsas qaydalar

- **Seçib kənarlaşdırma** (yəni müəyyən məsələlərin çıxarılması) seçin daxil etmə qədər vacibdir (əks təqdirdə SEQ həddindən çox geniş və əsas məqsədsiz olar).
- **Çevik dəyişdirmə imkanı** : SEQ üzrə iş həcmi çevik dəyişdirilə bilən şəkildə saxlamaq vacibdir ki, təklif olunan planın və ya proqramın ekologiyaya təsirləri haqqında təsəvvür genişləndikcə iş həcmində düzəlişlər etmək mümkün olsun.

Hüquqi tələblər (SEQ Protokolu)

- İş həcmnin müəyyən edilməsi tədbirləri təyin edilməlidir
- İş həcmni müəyyən edərkən ekologiya və səhiyyə orqanlarından məsləhət alınmalıdır
- İş həcmnin müəyyən edilməsində buna aidiyyəti olan ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etməsi üçün imkan yaradılmalıdır

İş həcminin müəyyən edilməsi yanaşmaları və vasitələri

- Optimal halda, iş həcminin müəyyən edilməsi nəticələrin aşağıdakı xassələrə malik olmasını təmin etmək üçün təhlillərin və maraqlı tərəflərlə məsləhətləşmələrin kombinasiyasından ibarət olmalıdır:
 - Nəticələr etibarlı məlumatlara və göstəricilərə əsaslanır
 - Nəticələrdə müvafiq maraqlı tərəflərin rəyləri nəzərə alınır
- İstifadə edilməli olan vasitələr misal üçün aşağıdakıları ehtiva edir:
 - Ekspert qiymətləndirməsi toplantıları
 - Müxtəlif cədvəllər (Çevik təsir qiymətləndirməsi və s.)
 - Coğrafi məlumat sistemi / xəritələrin üst-üstə düşməsi
 - Təmayülün təhlili
 - Sektor üzrə səciyyəvi təsirlərin uzun siyahıları
 - Güclü və zəif cəhətlərin, imkanlar və təhlükələrin təhlili

İş həcminin müəyyən edilməsi...

- Yalnız planın və ya proqramın əhəmiyyətli mənfi təsirinə məruz qala bilən əsas davamlılıq məsələlərinə yönəldilən əlavə qiymətləndirmənin aparılmasına imkan yaratmalıdır
- Dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığının əsas davamlılıq məsələlərinin daha dərin təhlili üçün məqsədəuyğun üsullar və analitik vasitələr haqqında qərarların qəbul edilməsi üçün ilkin məlumatları təmin etməlidir
- SEQ prosesinin davamının müvafiq maraqlı tərəflərin rəylərini əks etdirməsini təmin etməlidir (yəni bu səbəbdən məsləhətləşmələr iş həcminin müəyyən edilməsinin bir hissəsi olmalıdır)

Təcrübi yanaşma

- İş həcmnin müəyyən edilməsi ilkin əsas təhlillərin və məsləhətləşmələrin kombinasiyasından ibarət olmalıdır.
- İş həcmnin müəyyən edilməsi haqqında hesabatın hazırlanmasında SEQ ekspertləri artıq iştirak etməlidir
- İş həcmnin müəyyən edilməsi haqqında məsləhətləşmələr əsnasında əsas diqqət gələcəkdə həll edilməli olan əsas məsələlər haqqında qarşı tərəfin rəylərinin əldə edilməsinə yönəldilməlidir.
- SEQ üzrə təklif olunan iş həcmi planlaşdırma heyəti ilə müzakirə olunmalı və razılaşdırılmalıdır.
- SEQ üzrə iş həcmini çevik surətdə dəyişdirilə bilən vəziyyətdə saxlamaq vacibdir ki, təklif olunan strateji sənədin ekologiyaya təsirləri haqqında təsəvvür genişləndikcə həmin iş həcmində düzəlişlər etmək mümkün olsun.

İş həcminin müəyyən edilməsində rast gələn çətinliklər

- İş həcminin müəyyən edilməsi adətən məhdud göstəricilər və ümumi təhlil əsasında həyata keçirilir...
- ...lakin onun müfəssəl olmasına ehtiyac yoxdur (və onun müfəssəl olması nəzərdə tutulmayıb)
- Xüsusilə təklif olunan inkişaf və müvafiq təsir azaltma tədbirlərinin ifadə forması daha müfəssəl ilkin məlumatlar tələb etdikdə, nəticələrin dürüstlüyü əlavə təhlil yolu ilə yoxlanıb təsdiqlənməlidir.

İş həcminin müəyyən edilməsi haqqında hesabat

- Aidiyyəti olan ərazidə ekologiyanın və sağlamlığın vəziyyətinin ilkin analizini təqdim edir
- Əlavə analizə dair tələbatları müəyyən edir
- İlkin SEQ tövsiyələrini sənədləşdirir
- Planlaşdırma prosesi üçün ilkin məlumatları təklif edir
- Maraqlı tərəflərlə (o cümlədən ictimaiyyətlə) məsləhətləşmələrə kömək edir
- SEQ hesabatının hazırlanması üçün zəmin yaradır

İş həcminin müəyyən edilməsi haqqında hesabatı daxil edilməli olan məlumatlar/bölmələr

1. Qeyri-texniki xülasə
2. Giriş hissəsi
 - SEQ əməliyyatı haqqında ilkin məlumat
 - İş həcmnin müəyyən edilməsi haqqında hesabatın təyinatı
 - İş həcmnin müəyyən edilməsinə dair yanaşma və metodologiya
3. Planın və ya proqramın əsas cəhətləri
 - Quruluş və məzmun
 - Əsas məqsədlər və prioritetlər
 - Planın həyata keçirilməsi və digər planlaşdırma və qərar qəbul etmə tədbirləri ilə əlaqələndirilməsi
 - Planlaşdırma prosesinin mərhələləri və planın və ya proqramın təsdiqlənməsi/qəbul edilməsi

haqqında hesabatə daxil edilməli olan məlumatlar/bölmələr

4. Müvafiq ekologiya və səhiyyə məsələlərinin xarakteristikaları
 - Konkret məsələlər və problemlər
 - Təmayüllər və əsas hərəkətverici qüvvələr
 - Narahatlıq doğuran coğrafi ərazilər
5. SEQ-nin əhatə dairəsi
 - SEQ-də həll edilməli olan əsas məsələlər
 - Plana və ya proqrama aid olan risklər və fürsətlər
 - SEQ-də və/yaxud planda və ya proqramda nəzərə alınmalı olan variantlar və tədbirlər
6. Növbəti tədbirlər
 - Yerinə yetirilməli olan təhlillər
 - Müvafiq maraqlı tərəflər və əlavə məsləhətləşmələr
 - Lazım olan əlavə göstəricilər və məlumatlar
7. Qoşmalar
 - Müfəssəl göstəricilər və məlumatlar
 - Digər

Planlaşdırma mütəxəssislərinə məlumat verilməsi

- İş həcminin müəyyən edilməsi artıq plana və ya proqrama dair ilkin məlumatları və təklifləri təmin edə bilər
- Ona görə də bunu planlaşdırma mütəxəssislərinə bildirmək və aşağıdakılar barədə razılığa gəlmək vacibdir :
 - Əsas ekologiya və səhiyyə məsələləri və onların plan və ya proqram ilə əlaqələri
 - Plana və ya proqrama dair ilkin təkliflər
 - Lazımi göstəricilər və məlumatlar

Nümunəvi hal: Büyük Menderes çayı hövzəsinin idarəetməsi planı üzrə SEQ, Türkiyə

Nümunəvi hal: Büyük Menderes çayı hövzəsinin idarəetməsi planı üzrə SEQ,

Türkiyə

İş həcmnin müəyyən edilməsi mərhələləri

- 1-ci mərhələ: Çay hövzəsindəki **vəziyyətin ilkin icmalını** təqdim edən və gələcək təhlillər əsasında nəzərdən keçirilməli olan və **ehtimal olunan əsas məsələlər haqqında ilkin qeydləri** təmin edən **İş həcmnin müəyyən edilməsi hesabatının ilkin variantının** hazırlanması (dekabr, 2014-cü il – yanvar, 2015-ci il).
- 2-ci mərhələ: əsas maraqlı tərəflərin iştirakı ilə keçirilən Məlumatlandırma iclasında İş həcmnin müəyyən edilməsi hesabatının ilkin variantının təqdim edilməsi və müzakirə edilməsi (Ankara, 15 yanvar 2015-ci il).
- 3-cü mərhələ: maraqlı tərəflərdən əldə edilən əlavə göstəriciləri və məlumatları daxil etməklə, İş həcmnin müəyyən edilməsi hesabatının hazırlanmasının davam etdirilməsi (fevral-mart, 2015-ci il)

Nümunəvi hal: Büyük Menderes çayı hövzəsinin idarəetməsi planı üzrə SEQ,

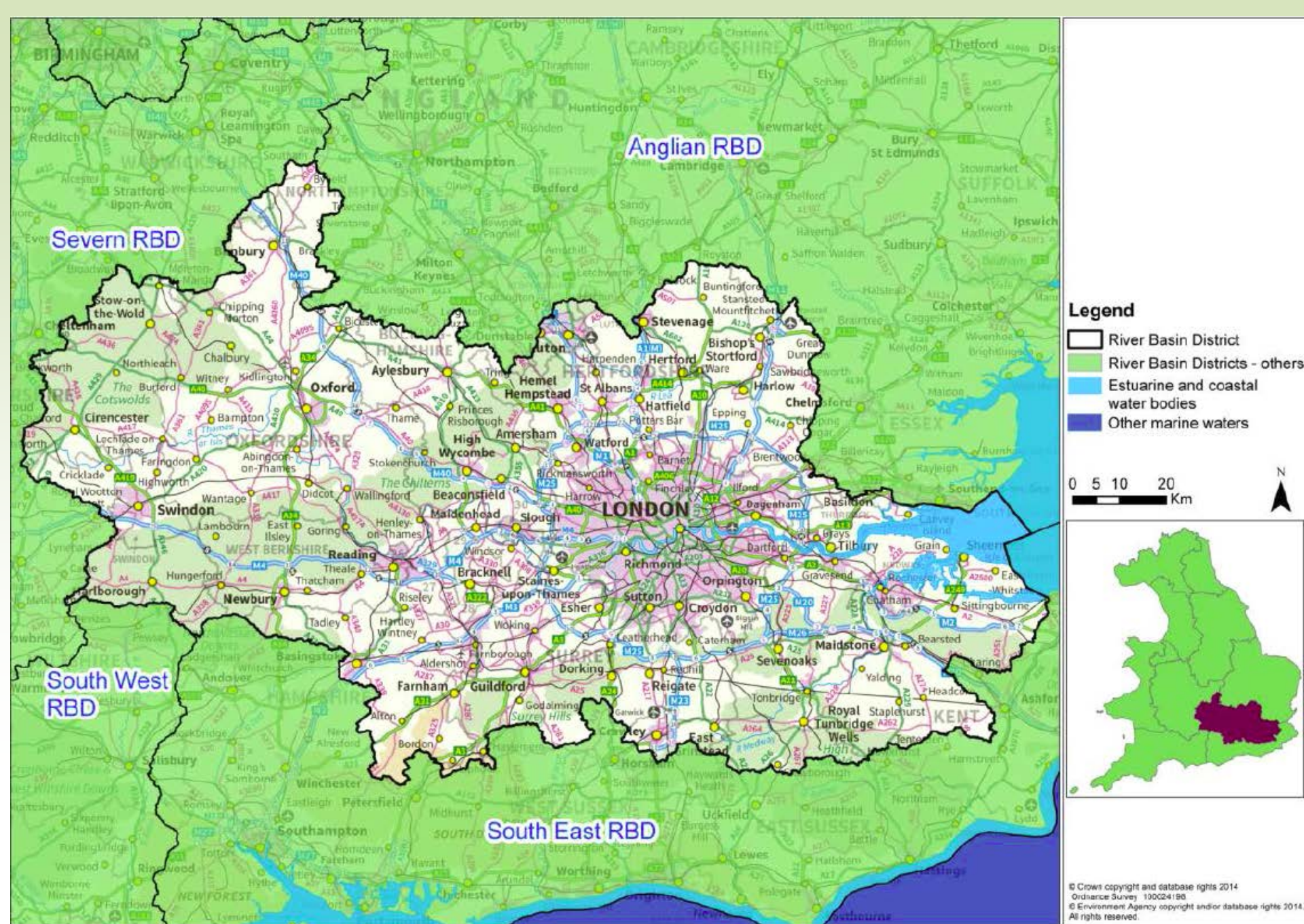
Türkiyə

İş həcminin müəyyən edilməsinin mərhələləri

- 4-cü mərhələ:
 - əsas maraqlı tərəflərin iştirakı ilə keçirilən Məlumatlandırma iclasında və İş həcminin müəyyən edilməsi iclasında (Aydın şəhərində, 30 mart və 2 aprel 2015-ci il tarixlərində təşkil olunub) İş həcminin müəyyən edilməsi hesabatının təkmilləşdirilmiş variantının təqdim edilməsi və müzakirə edilməsi;
 - Bu icaslardan əlavə, konkret məsələləri müvafiq yerli maraqlı tərəflər (xüsusilə Əyalətin ekologiya müdiriyyəti, Beynəlxalq təbiəti mühafizə fondu və s.) ilə müzakirə etmək üçün xüsusi qeyri-rəsmi iclaslar təşkil edilmişdi.
- 5-ci mərhələ: İş həcminin müəyyən edilməsi hesabatının tamamlanması və onun yekun variantının paylanması (aprel-may, 2015-ci il).

Nümunəvi hal: Temza çayı hövzəsinin idarəetməsi planı üzrə SEQ, İngiltərə

- Çay hövzəsinin idarəetməsi planlarını (ÇHİP) təklif edən tərəf: BK-ın Ekologiya agentliyi
- Bu ÇHİP-nin (2009-cu il tarixli) 2015-2021-ci illər dövrü üzrə yenilənmiş variantıdır
- SEQ BK-ın Ekologiya agentliyi tərəfindən yerinə yetirildi
- SEQ əsnasında ÇHİP-nin «ekologiya yönümlü» məqsədi nəzərə alındı
- SEQ Aİ-nin SEQ haqqında Göstərişində verilən tələblərə uyğun gəlir, lakin onu «kor-koranə» təkrarlamır.

2016/17

Nümunəvi hal: Temza çayı hövzəsinin idarəetməsi planı üzrə SEQ, İngiltərə

- İş həcmnin müəyyən edilməsinin nəticələri:
 - Hava keyfiyyəti seçilib çıxarıldı
 - Mədəni irs cəhətləri – həmçinin mühafizə olunmayan cəhətlərin nəzərə alınması
 - Bioloji rəngarənglik – yerli yabarı bitkilərin və vəhşi heyvanların mühafizəsi əraziləri qiymətləndirməyə daxil edilməyib, yalnız həmin ərazilərə göstərilən beynəlxalq və ölkə əhəmiyyətli təsirlər nəzərə alınıb.
 - İşıq çirklənməsi seçilib çıxarıldı
 - Su enerjisinin inkişaf etdirilməsi – Çay hövzəsinin idarəetməsi planlarına (ÇHIP) daxil edilməyib, ona görə də SEQ-də nəzərdən keçirilməyib

Nümunəvi hal: Temza çayı hövzəsinin idarəetməsi planı üzrə SEQ, İngiltərə

- Əsas məsələlər (ekoloji xidmətlər)
 - İçməli suyun təchiz edilməsi
 - Ərzağın təchiz edilməsi
 - Qeyri-istehlak istifadəsi (səmərəli istifadə) üçün su
 - İqlimin tənzimlənməsi və uyğunlaşdırılması
 - Suyun təbii axını
 - Eroziyanın tənzimlənməsi
 - Suyun təmizlənməsi
 - Mədəni irs
 - İstirahət (müalicə) və turizm
 - Təbii landşaftın və ya şəhər mənzərəsinin səciyyəvi cəhəti
 - Təyin edilmiş təbiəti mühafizə məntəqələri
 - Təbii yaşayış şəraitinin təmin edilməsi

iş həcminin müəyyən edilməsi haqqında məsləhətləşmə

2. Is there any data that could further inform the baseline?		
Gordon Bridger	It also makes it quite clear that the greatest hindrance to further development is traffic congestion and the greatest need is for affordable housing . They quote a survey carried out by GBC in 2008 which asks "Factors making The Borough bad for Business". Overwhelmingly 63% quoted Traffic Congestion and Lack of affordable housing (also 63%).	Updated data under "economy" subsection
Gordon Bridger	One of the most important conclusions of the 2009 Economic report was that traffic congestion was the main problem facing the town centre and that key worker housing Guildford's greatest need. Why has this been ignored ?	This has been covered at the beginning of the 'employment' section and is also covered in sections 9 (Housing) and 7 (Transport).
Gordon Bridger	Population Increase - this has been given as increasing to 162,000 by 2035. I trust the justification and implications of this objective will be established	Bottom of page 8 - footnote 18 - add source of projections (CLG?)
Gordon Bridger	Economy and Employment - this refers briefly to the excellent 2009 Economic Report and mentions the Gross Value Added (GVA) of various sectors but completely fails to draw conclusions from it. The most important economic growth sector at 31% of GVA is that provided by professional technical knowledge based services , followed by the public sector at 30%. Retail and Distributive is a poor third, manufacturing 10%. One would expect this important lead sector, which is vital not only to our economy and also to Britain, to figure as the key to development of the Borough. Nothing doing - it gets no mention anywhere. Why has Technology been ignored ? There is no mention at all of office development (which is necessary for high skilled employment away from the town centre). Why ?	Guildford Economic Strategy (2011) identifies that the borough has a much greater reliance on the public sector and manufacturing than that of its comparator economies, and significantly less reliance on commercial business services and finance. Objective 1 of that document seeks to 'support and expand the diversity in the borough's business base'. In light of the Guildford Economy being reliant upon public and commercial services, the Guildford Economic Development Study notes the importance of 'protecting the Borough's existing manufacturing base as well as nurturing existing and attracting businesses in new and expanding sectors...' The word "changing" could also usefully be added in before "needs of the economy".
Jim Allen	Apart from the Information on Solar panels, etc, all the data appears to be taken from the 2001 census and is now 10 years old and due to the influx of both Immigrants and increase in traffic 1.5 – 2.5 % increase per year – and loss of retail shops due to the internet – the report does not in any way reflect the real numerical situation – within the Guildford Borough as of 2013	updated census data has been included where it is available. Data is sourced from the most up-to-date Local Plan Evidence Base documents
Natural England, Francesca Barker	To comply with the SEA Directive, we recommend that you include the following in the baseline: Biodiversity - Under Designated Sites: please include "Thursley, Ash, Pirbright and Chobham" Special Area of Conservation	
Natural England, Francesca Barker	To comply with the SEA Directive, we recommend that you include the following in the baseline: The network of ancient woodland sites within the borough	There are 493 Ancient Woodland sites that are fully or partly in Guildford borough, covering approx. 1,685 hectares of the borough (data from Surrey Wildlife Trust).
Natural England, Francesca Barker	To comply with the SEA Directive, we recommend that you include the following in the baseline: The condition of Thames Basin Heaths SPA and the corresponding SPA bird data should be referred to here. The bird survey data can be obtained from 2Js Ecology (2Js Ecology: john.eyre@ntiworld.com).	Your reference - JNCC and Defra (2012) UK Post-2010 Biodiversity Framework [online] available at: http://jncc.defra.gov.uk/page-6189 (accessed 14/02/13). I have looked at this report, and cannot find page 6189. Please clarify. This is not the data suggested by NE - Thames Basin Heath SPA's site condition assessments are available on Natural England's website. Please could you include this. The 2JS bird survey data is available from 2JS at the cost of compiling the data (email address provided in NE's letter). We have decided not to use data that will involve a cost to us in collecting.
Natural England, Francesca Barker	To comply with the SEA Directive, we recommend that you include the following in the baseline: A summary of the status and management of protected species, and BAP habitats and species in the borough.	

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm!